

GASFÖRENINGEN

Seminarium om allmänna avtalsvillkor

Gustaf Malmberg
Erikslund april 2009

Allmänna avtalsvillkor för anslutning av naturgasanläggningar och överföring av naturgas till sådana anläggningar (konsument)

Gustaf Malmberg
Erikslund april 2009

1. Inledande bestämmelser

- 1.1 Dessa allmänna avtalsvillkor avser anslutning av naturgasanläggningar och överföring av naturgas till sådana anläggningar där anläggningsinnehavaren är konsument. Villkoren är ej tillämpliga mellan ledningsinnehavare. För anslutning och överföring av naturgas till den som bedriver näringsverksamhet eller annan likartad verksamhet tillämpas andra villkor.

.... fortsättning Inledande bestämmelser

1.2. I dessa allmänna avtalsvillkor avses med;

- naturgas: naturgas, biogas och gas från biomassa och andra gaser i den mån det är tekniskt möjligt att använda dessa gaser i naturgassystemet.
- konsument: kund som är en fysisk person till vilken naturgas överförs huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.
- ledningsinnehavare: innehavare av naturgasledning till vilken kunden ansluts.
- systemansvarig: den myndighet (Affärsverket svenska kraftnät) som enligt naturgaslagen har det övergripande ansvaret för att balansen kortsiktigt upprätthålls mellan inmatning och uttag av naturgas i det svenska naturgassystemet.

.... fortsättning Inledande bestämmelser

1.2. I dessa allmänna avtalsvillkor avses med;

- balansansvarig: den som i avtal med den systemansvarige åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att det svenska naturgassystemet tillförs lika mycket naturgas som tas ut i kundens uttagspunkt.
- leverantör: den som säljer naturgas till kund.
- anslutningspunkt: den punkt där kundens anläggning ansluts till ledningsinnehavarens naturgasledning och till vilken punkt överföring av naturgas sker.
- uttagspunkt: den punkt där kund enligt avtal med ledningsinnehavaren tar ut naturgas för förbrukning.

1.3 Information om personuppgiftslagen

Ledningsinnehavaren är personuppgiftsansvarig för personuppgifter som behandlas enligt denna punkt.

Personuppgifter som lämnas till ledningsinnehavaren kommer att behandlas för att kunna fullgöra ingångna avtal eller skyldigheter som föreligger enligt lag eller författning.

Personuppgifter kan därvid komma att lämnas ut till samarbetspartners som för ledningsinnehavarens räkning utför verksamhetsanknutna åtgärder. Vidare kan personuppgifterna komma att användas av ledningsinnehavaren för marknadsanalyser, statistik för att utvärdera och informera om tjänster och produkter samt för marknadsföringsändamål. Kund som motsätter sig att personuppgifterna behandlas för marknadsföringsändamål kan när som helst, för att förhindra sådan behandling, meddela ledningsinnehavaren detta.

För uppdatering av personuppgifter kan uppgifter även inhämtas från offentliga eller privata register.

Kunden har rätt att på begäran kostnadsfritt en gång per år få information om vilka uppgifter som finns registrerade om denne samt för vilka ändamål dessa uppgifter behandlas. Kunden kan även begära rättelse av felaktiga uppgifter.

Begäran om uppgifter skall vara egenhändigt undertecknad och ställas till ledningsinnehavaren.

2. Anslutning och överföring

Anslutning och överföring

- 2.1 För anslutning till ledningsinnehavarens naturgasledning och överföring av naturgas till kundens anslutningspunkt gäller naturgaslagen (2005:403), dessa allmänna avtalsvillkor och vad som i övrigt avtalats mellan parterna. Vidare tillämpas ledningsinnehavarens vid varje tidpunkt gällande avgiftsbestämmelser, tekniska bestämmelser och bestämmelser som myndigheter utfärdat.
- 2.2 Om ledningsinnehavaren eller kunden så önskar skall skriftligt avtal träffas mellan parterna.
- 2.3 Ledningsinnehavaren bestämmer tryck, andra dimensioneringsdata och tekniskt utförande. Om ändringar av dessa medför kostnader för kunden vid utbyte av delar av kundens anläggning m.m. skall kostnaderna ersättas av ledningsinnehavaren. Hänsyn skall därvid tas till uppkommen värdeförändring.
Vid ändring av kundens anläggning som är påkallad av ändrade myndighetsbestämmelser skall vad som ovan stadgas om ledningsinnehavarens ersättningsskyldighet inte gälla.

Hinder mot avtalets fullgörande

- 2.4 Part är inte skyldig att fullgöra avtalet om fullgörandet väsentligen försvåras till följd av hinder som denne inte råder över. Som hinder räknas krig, extrema väderförhållanden, myndighetsbeslut, störningar i det allmänna transportväsendet eller annan händelse av exceptionell karaktär som väsentligen inverkar på avtalets fullgörande och som part inte kunnat förutse och vars menliga inverkan part inte rimligen kunnat undanröja.
- 2.5 Om den systemansvarige begär att överföringen av naturgas skall begränsas eller avbrytas, är ledningsinnehavaren enligt naturgaslagen skyldig att begränsa eller avbryta överföringen av naturgas till kund.
- 2.6 Ledningsinnehavaren får avbryta överföringen av naturgas för att vidta åtgärder som är motiverade av säkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god drift- och leveranssäkerhet. Avbrottet får inte i något fall pågå längre än åtgärden kräver.
- Om ledningsinnehavaren kan förutse annat än kortvariga avbrott i överföringen, skall kunden underrättas i god tid före avbrottet. Kunden skall underrättas personligen eller, om det är lämpligt, genom anslag.
- 2.7 När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa kunders uttag av naturgas enligt punkterna 2.5-2.6 har ledningsinnehavaren rätt att så rättvist som möjligt fördela tillgänglig naturgas.

Ersättning för skada

2.8 Om överföringen av naturgas avbryts på grund av kundens försummelse utan att förutsättningarna i punkterna 6.1 och 6.2 är uppfyllda, har kunden rätt till ersättning för skada av ledningsinnehavaren.

Om överföringen har avbrutits på begäran av leverantören av naturgas skall denne, i stället för ledningsinnehavaren, ersätta kunden för den uppkomna skadan.

2.9 Om ledningsinnehavaren inte har underrättat kunden enligt punkten 2.6 har kunden rätt till ersättning för skada av ledningsinnehavaren.

2.10 Om överföringen av naturgas avbryts utan att det beror på kundens försummelse och utan att det finns rätt att avbryta överföringen enligt punkten 2.6 har kunden rätt till ersättning för skada av ledningsinnehavaren om inte ledningsinnehavaren visar att avbrottet beror på hinder utanför dennes kontroll som denne inte skäligen kunde ha förväntats ha räknat med och vars följder ledningsinnehavaren inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Beror avbrottet på någon som ledningsinnehavaren har anlitat för att utföra underhåll, reparation eller liknande arbete, är ledningsinnehavaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som ledningsinnehavaren har anlitat skulle vara fri enligt första stycket.

.... försättning ersättning för skada

2.11 Skadestånd enligt punkterna 2.8-2.10 omfattar ersättning för utgifter och inkomstbortfall samt annan förlust på grund av avbrottet.

Rätten till ersättning enligt första stycket omfattar inte skada hänförlig till näringsverksamhet

Om skyldigheten att utge skadestånd skulle vara oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt. Vid bedömningen skall även beaktas föreliggande försäkringar och försäkringsmöjligheter, den skadeståndsskyldiges förutsättningar att förutse och hindra skadan samt andra omständigheter.

2.12 Kunden skall underrätta ledningsinnehavaren om anspråk på ersättning inom två år från det att skadan inträffade. Gör han inte det har han förlorat rätten till ersättning för den uppkomna skadan.

2.13 Den skadelidande parten skall vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar han det kan ersättningen reduceras i motsvarande grad.

3. Anläggningar

Anläggningar

- 3.1 Ledningsinnehavarens ledningar enligt punkten 3.4 och egendom enligt punkten 3.5, kallas gemensamt ledningsinnehavarens anläggning. Vad som inte utgör ledningsinnehavarens anläggning är kundens anläggning. Kunden skall bekosta sin anläggning och i övrigt svara för samtliga kostnader hänförliga till denna anläggning.
- 3.2 Parterna får inte använda sina anläggningar så att skada kan uppkomma på motpartens anläggningar eller så att störningar kan uppstå i naturgassystemet eller för andra kunder.
- 3.3 Parterna skall utan dröjsmål till varandra anmäla driftsstörningar, läckage och andra liknande omständigheter som kan beröra motpartens anläggningar.

Ledningsinnehavarens anläggning

- 3.4 Ledningsinnehavaren drar mot avgift fram erforderliga ledningar till en av honom vald anslutningspunkt hos kunden. Ledningsinnehavaren äger ledningarna fram till och med anslutningspunkten och bestämmer deras läge efter samråd med kunden. Önskar kunden annan anslutningspunkt, annat läge eller ökad kapacitet ombesörjer ledningsinnehavaren sådan åtgärd mot särskild ersättning för de merkostnader som därvid uppkommer.
- 3.5 Ledningsinnehavaren har rätt att inom anslutningsfastigheten installera och bibehålla dels för överföringen nödvändiga apparater, dels mätare jämte andra för kontroll av förbrukningen erforderliga apparater, gemensamt kallade mätanordningen. Plats för mätanordningen väljs av ledningsinnehavaren efter samråd med kunden och skall upplåtas utan kostnad för ledningsinnehavaren.
- Mätanordningen är ledningsinnehavarens egendom (oberoende av om detta täcks av anslutningsavgift eller liknande) och får hanteras endast av ledningsinnehavaren eller av någon som denne anlitar. För mätanordningen erforderlig el, och elinstallation samt i förekommande fall installation av teleanslutning tillhandahålls och bekostas av kunden.
- 3.6 Kunden skall se till att den del av ledningsinnehavarens anläggning som är tillgänglig för honom är lätt åtkomlig för ledningsinnehavaren. Ledningsinnehavarens plomberingar eller andra spärrdon får inte brytas.

Kundens anläggning

- 3.7 Alla förekommande arbeten på kundens anläggning skall utföras enligt ledningsinnehavarens anvisningar och övriga vid varje tidpunkt gällande bestämmelser. Vid utförandet av arbetet, vilket bland annat omfattar anslutning av apparater och bruksföremål samt inkoppling, skall auktoriserat naturgasinstallationsföretag anlitas.
- 3.8 Inkoppling av kundens anläggning till ledningsinnehavarens naturgasledning får inte utföras utan ledningsinnehavarens skriftliga tillstånd. Detta gäller även vid ändring, utbyte eller utökning av kundens anläggning. Kundens anläggning får inte heller tas i bruk förrän ledningsinnehavaren givit sitt skriftliga tillstånd till detta.
- 3.9 Ledningsinnehavaren har rätt att kräva att kunden på egen bekostnad ändrar sin anläggning på sätt som fordras för att uppnå betryggande driftförhållanden och för att uppfylla vid var tid gällande bestämmelser.
- 3.10 Kunden skall på ledningsinnehavarens begäran lämna uppgift om anslutningens effektbehov och belastningskaraktär. Kunden skall vidare till ledningsinnehavaren anmäla sådana förändringar i fastighetens/byggnadens användning och andra förhållanden som kan påverka vad som avtalats mellan parterna.

.... fortsättning Kundens anläggning

- 3.11 Ledningsinnehavaren eller någon denne anlitat skall efter samråd med kunden lämnas tillträde till kundens anläggning.
- 3.12 Ledningsinnehavaren har av säkerhetsskäl rätt att genomföra besiktningar av kundens anläggning. Om ledningsinnehavaren vid inkoppling eller vid annan besiktning upptäcker felaktigheter i kundens anläggning, skall han underrätta kunden om detta. Kunden skall skyndsamt, dock senast inom den tid ledningsinnehavaren föreskriver, åtgärda felet samt meddela ledningsinnehavaren att så skett. En besiktning innebär inte att ledningsinnehavaren övertar det ansvar och de skyldigheter som kunden eller den som utför arbete på kundens anläggning kan ha.
- 3.13 Arbeten och kontrollbesiktningar som ledningsinnehavaren utför på kundens anläggning i enlighet med vid varje tidpunkt gällande bestämmelser skall bekostas av kunden.

4. Mätning, avläsning och debitering

Mätning

- 4.1 Till kunden överförd naturgas registreras av ledningsinnehavarens mätanordning. Om överföringen är undantagen krav på mätning enligt vid var tid gällande mätföreskrift, får överföringen debiteras med en fast avgift varför mätanordning i sådant fall inte behövs.
- 4.2 Omfattar mätanordningen flödesmätare med volymomvandlare eller fjärravläsare, och registrering av mätvärden inte överensstämmer med avlästa mätvärden skall debitering baseras på registrerad volym naturgas i normalkubikmeter (Nm³) i flödesmätaren.
- 4.3 Har kunden anledning att förmoda att fel föreligger i mätanordningen skall han utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till ledningsinnehavaren och leverantören. Kunden har därvid rätt att påkalla provning av mätanordningen. Provningen verkställs av ledningsinnehavaren om kunden godtar det. Kunden har dock rätt att begära att provningen kontrolleras eller utförs av opartisk sakkunnig.
- 4.4 Vid provning är minimikravet att mätarens registrering får ha högsta tillåtna fel enligt vad som anges i var tid gällande mätföreskrift. Uppfylls inte detta skall mätvärdena rättas och uttaget av naturgas anses motsvara de rättade värdena.
- 4.5 Sker provning på kundens begäran och uppfyller mätaren kraven enligt vid var tid gällande mätföreskrift skall kunden ersätta ledningsinnehavaren för de kostnader som uppkommer för provningen. I annat fall bekostas provningen av ledningsinnehavaren. Ledningsinnehavaren skall informera kund som begär provning om beräknad kostnad för provningen.

Avläsning och debitering

4.6 En mätanordning hos kund skall läsas av minst en gång om året samt vid byte av mätare, eller i enlighet med vid var tid gällande mätföreskrift.

Avläsning skall även ske den dag ett leverantörsbyte sker eller då överföring av naturgas påbörjas. Om inte avläsning kan ske denna dag skall den utföras senast fem vardagar senare.

Om avtalet med ledningsinnehavaren eller om avtalet med leverantören upphör på annan grund än leverantörsbyte skall avläsning ske den dag avtalet upphör. Om inte avläsning kan ske denna dag skall den utföras senast fem vardagar senare.

Om ledningsinnehavaren, till följd av omständigheter som ligger utanför dennes kontroll, inte kan utföra mätaravläsning enligt ovan får mätarställningen istället beräknas. En sådan beräkning skall vara baserad på tidigare års förbrukning om inte annan beräkningsgrund är mer rättvisande.

Om inte annat framgår av författning skall avläsning ske vid tidpunkt och på sätt som bestäms av ledningsinnehavaren.

Ledningsinnehavaren får av kunden ta ut ersättning för skäliga kostnader som uppkommer i samband med annan avläsning än den årliga om avläsningen sker på annan grund än att kunden byter naturgasleverantör eller fränkopplas enligt punkten 6.3.

.... fortsättning Avläsning och debitering

4.7 Debitering grundad på avlästa mätvärden skall ske minst en gång om året samt då avtal om överföring upphör.

Debitering får ske preliminärt och får baseras på beräknad mängd överförd naturgas. Den beräknade mängden överförd naturgas skall fastställas med ledning av kundens tidigare kända förbrukning samt övriga omständigheter.

Om parterna träffar särskild överenskommelse därom skall debitering alltid grundas på avlästa mätvärden. Sker sådan debitering har ledningsinnehavaren alltid rätt till ersättning för de merkostnader som uppstår.

4.8 Fungerar inte mätanordningen eller har mätanordningen registrerat annan mängd överförd naturgas än den verkliga eller har fel skett vid avläsning, får ledningsinnehavaren beräkna den mängd naturgas som överförts. Beräkningen ligger till grund för ledningsinnehavarens debitering. Beräknad överföring skall fastställas utifrån vad som tidigare har överförts till kunden och övriga kända omständigheter. Har överföringen beräknats enligt vad som anges i denna punkt skall ledningsinnehavaren meddela detta senast i samband med debitering.

4.9 Har beräkningen i något av ovanstående fall baserats på oriktiga antaganden, skall reglering av den felaktigt debiterade avgiften ske utan dröjsmål sedan kunden påpekat förhållandet eller ledningsinnehavaren på annat sätt fått kännedom därom. Avser regleringen mindre belopp skall den normalt ske vid påföljande debiteringstillfälle.

5. Betalning och säkerhet

Betalning och säkerhet

- 5.1 Kunden skall betala avgift för anslutning till ledningsinnehavarens naturgasledning och för överföring av naturgas. Betalningsskyldigheten omfattar även överföring av naturgas som kunden inte kunnat tillgodogöra sig på grund av fel inom sin anläggning, eller av annan orsak som inte beror på ledningsinnehavaren, samt andra kostnader som kunden skall svara för enligt avtalet.
- 5.2 Om kunden börjar ta ut naturgas i uttagspunkten utan att ha något giltigt avtal med en leverantör är kunden skyldig att ersätta ledningsinnehavaren för de kostnader detta medför.
- 5.3 Kundens betalning skall vara ledningsinnehavaren tillhanda senast på den i ledningsinnehavarens faktura angivna förfallodagen, vilken infaller tidigast 30 dagar från fakturadatum.
- 5.4 Sker inte betalning i rätt tid har ledningsinnehavaren rätt att av kunden, förutom fakturabeloppet, fordra ränta enligt räntelagen (1975:635) från den i fakturan angivna förfallodagen och ersättning för samtliga kostnader som är förenade med dröjsmålet. Hit räknas även kostnader för skriftlig betalningspåminnelse samt kostnader för verkställighet av betalnings- eller annan förpliktelse.

.... fortsättning Betalning och säkerhet

- 5.5 Om ledningsinnehavaren har skälig anledning att befara att kunden inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser, har ledningsinnehavaren rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för fortsatt anslutning och överföring.
- 5.7 Säkerhet eller förskott får inte omfatta större belopp än vad som motsvarar sex månaders beräknade avgifter för överföring av naturgas.

Har kunden i ett års tid från det att säkerhet ställdes eller förskottsbetalning första gången betalades i rätt tid fullgjort sina betalningsförpliktelser skall den ställda säkerheten återlämnas respektive kravet på förskottsbetalning avbrytas.

6. Avtalsbrott

Avtalsbrott

- 6.1 Överföringen av naturgas får avbrytas, om kunden försummar sina skyldigheter och försummelsen utgör ett väsentligt avtalsbrott.

Innan överföringen avbryts skall kunden uppmanas att inom viss skälig tid vidta rättelse och, i annat fall än som avses i punkten 6.2, underrättas om att överföringen annars kan avbrytas. Sker rättelse får överföringen inte avbrytas.

Om omständigheterna ger anledning att befara att ett avbrott skulle medföra en ej obetydlig personskada eller en omfattande sakskada, får överföringen inte avbrytas. Det gäller dock inte om kunden handlar otillbörligt.

- 6.2 Om avtalsbrottet består i att kunden försummat att betala för överföring av naturgas gäller, utöver vad som anges i punkten 6.1, att kunden sedan tiden för rättelse gått ut skall uppmanas att betala inom tre veckor från det att kunden har delgetts uppmaningen och en underrättelse om att överföringen annars kan avbrytas. Ett meddelande om den uteblivna betalningen skall samtidigt lämnas till socialnämnden i den kommun där kunden får naturgas överförd.

Sker betalning eller är fordringen tvistig får överföringen inte avbrytas. Överföringen får inte heller avbrytas om socialnämnden inom den tid som anges i första stycket skriftligen har meddelat den som lämnat underrättelsen att nämnden tar på sig betalningsansvaret för skulden.

.... fortsättning Avtalsbrott

- 6.3 Avbrytande av överföringen får ske även när kunden åsidosätter villkor i avtal med leverantören och åsidosättandet medför rätt för leverantören att begära att få överföringen avbruten. Ansvaret för avbrottet åligger alltid den som begärt åtgärden.
- 6.4 Överföringen återupptas först då kunden uppfyllt samtliga sina förpliktelser enligt anslutnings- och överföringsavtal samt ersättning erlagts för ledningsinnehavarens kostnader som föranletts av åtgärder för avbrytande av överföringen och återinkopplingen. Har överföringen avbrutits på leverantörens begäran återupptas överföringen först efter leverantörens uppmaning därom.
- 6.5 Kunden är skyldig att betala samtliga avgifter under den tid som överföringen är avbruten enligt punkterna 6.1 och 6.3.
- 6.6 Underrättelser och meddelanden som avses i punkten 6.2 första stycket lämnas enligt formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

7. Upplåtelse av mark

Upplåtelse av mark

- 7.1 För utförande och bibehållande av ledningsinnehavarens anläggningar skall kunden upplåta mark i erforderlig mån och lämna ledningsinnehavaren tillträde till berörda fastigheter. Häri ingår rätt för ledningsinnehavaren att underhålla och reparera anläggningarna samt att fälla träd och buskar, som utgör fara eller hinder för anläggningarna. Skälig hänsyn skall därvid tas till kundens intressen.
- 7.2 Kunden skall erhålla skälig ersättning för person- och sakskador till följd av åtgärder enligt punkten 7.1. Är ledningsinnehavarens anläggningar avsedda uteslutande för anslutning och överföring av naturgas till kundens fastighet lämnas ersättning endast för tillfälliga skador. Ersättning lämnas inte i något fall för obetydliga tillfälliga skador
- 7.3 Kunden är skyldig att på begäran av ledningsinnehavaren teckna servitutsavtal eller medverka till att ledningsinnehavaren erhåller ledningsrätt för sina anläggningar samt att verka för att ledningsinnehavaren till säkerhet för servitutsavtal erhåller inskrivning med bästa tillgängliga förmånsrätt i fastigheten.
- 7.4 Innehar kunden fastighet med annan rätt än äganderätt skall vad som ovan är föreskrivet gälla i tillämpliga delar. Kunden skall verka för att ledningsinnehavaren tillförsäkras samma rättigheter som om kunden varit ägare till fastigheten.

.... fortsättning **Upplåtelse av mark**

- 7.5 Kunden får inte uppföra byggnad, ändra marknivå eller vidtaga andra åtgärder som äventyrar funktionen eller driften av ledningsinnehavarens anläggningar.
- 7.6 Om kunden kräver flyttning eller annan ändring av ledningsinnehavarens anläggningar, skall ledningsinnehavaren medverka till detta om inte väsentligt hinder av teknisk natur föreligger. Av flyttningen eller ändringen föranledda kostnader skall betalas av kunden.
- 7.7 Om ledningsinnehavarens anläggning inte är i funktion och inte heller i framtiden skall användas skall ledningsinnehavaren avlägsna anläggningen om kunden begär det. Kostnaden för att avlägsna anläggningen skall fördelas mellan ledningsinnehavaren och kunden efter vad som kan anses skäligt med hänsyn till det men anläggningen innebär för kunden.

8. Avtalsöverlåtelse

Ledningsinnehavaren har rätt att utan kundens samtycke överlåta sitt avtal om överföring med kunden till ledningsinnehavaren närstående bolag. Kunden skall underrättas om en sådan överlåtelse på lämpligt sätt.

9. Giltighet, uppsägning, ändringar och tillägg

Giltighet, uppsägning, ändringar och tillägg

- 9.1 Om inte annat avtalats upphör avtalet om överföring vid det månadsskifte som inträffar närmast efter 6 månader från skriftlig uppsägning från kunden. Ledningsinnehavaren skall skriftligen bekräfta uppsägningen.
- 9.2 Dessa allmänna villkor gäller tills vidare och får ändras först efter godkännande av Konsumentverket. Om inte annat avtalats har ledningsinnehavaren rätt att mot kunden införa sådana ändringar tidigast tre månader efter det att kunden underrättats om ändringen. Sådan underrättelse skall ske på lämpligt sätt.

.... fortsättning Giltighet, uppsägning, ändringar och tillägg

9.3 Om inte annat avtalats får ledningsinnehavaren ändra gällande tariffer och tariffvillkor och har därvid skyldighet att underrätta kunden om ändringarna. Sådan underrättelse skall ske minst 15 dagar före ikraftträdandet antingen genom ett särskilt meddelande till kunden eller genom annonsering i dagspressen och information på ledningsinnehavarens hemsida. Med dagspress avses den dagstidning som har störst spridning i den kommun dit överföring sker. Av efterföljande faktura skall framgå när tariffändring skett samt dess storlek.

Tariffändringar till följd av ändrade skatter eller avgifter samt införandet av nya skatter och avgifter får dock ske och kan genomföras omedelbart och utan föregående underrättelse. Motsvarande gäller för andra ändringar till följd av ändrade författningsföreskrifter eller liknande föreskrifter. Av efterföljande faktura skall framgå när tariffändring skett samt dess storlek.

9.4 Vid tariffändring får den nya tariffen tillämpas med utgångspunkt antingen från avläst mätarställning, om avläsning sker inom skälig tid från ändringstidpunkten, eller från en på skälig grund beräknad mätarställning.

10. Tvistlösning och tillsynsmyndighet

- 10.1 Om en tvist uppstår och parterna inte kan lösa den på egen hand kan en konsument vända sig till den kommunala konsumentvägledningen eller till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). Tvister kan även prövas av allmän domstol.
- 10.2 Statens energimyndighet är tillsynsmyndighet enligt naturgaslagen.

